

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลที่ได้จากการสังเกตสภาพปัจจุบันของการจัด
โปรแกรมการเล่น จากตารางที่ 1-10

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปัญหาการจัดโปรแกรม
การเล่นซึ่งมี 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจากตาราง
ที่ 11

ส่วนที่ 2 ปัญหาในการจัดการเล่นสำหรับเด็กป่วยจาก
ตารางที่ 12-16

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตสภาพการจิกการเล่น

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยจากสถานที่การจิกการเล่น
รวมทุกสังกัด

ผู้ป่วยที่ได้จากการสังเกต	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ป่วยที่มีกิจกรรมการเล่น	129	49.6
ผู้ป่วยที่ไม่มีกิจกรรมการเล่น	131	50.4
รวม	260	100

จากตารางที่ 1 พบว่ามีผู้ป่วยทั้งสองประเภทมีจำนวนใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยที่มีกิจกรรมการเล่นจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
2 - 6 เดือน	17	13.2
6 - 12 เดือน	21	16.3
1 - 2 ปี	20	15.5
2 - 5 ปี	25	19.4
5 - 7 ปี	24	18.6
7 - 13 ปี	22	17.0
รวม	129	100

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ป่วยที่มีกิจกรรมการเล่นมีอายุ 2-5 ปี มากที่สุด ร้อยละ 19.4 รองลงมาคืออายุ 5-7 ปี ร้อยละ 18.6 และมีอายุ 2-6 เดือน น้อยที่สุด ร้อยละ 13.2

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของลักษณะการจัดการเล่นจำแนกตาม
ประเภทผู้จัดการเล่น

ผู้จัดการเล่น	จำนวน	ร้อยละ
บุคลากรอื่นที่ไม่ใช่พยาบาล	5	20
พยาบาลประจำหน่วยการจัดการเล่น	10	40
พยาบาลที่ได้รับมอบหมายเป็นรายวัน	5	20
นักศึกษาพยาบาล	5	20
รวม	25	100

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้จัดการเล่นเป็นพยาบาลประจำหน่วยการจัดการเล่น มากที่สุดร้อยละ 40

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของลักษณะการจัดการเล่นจำแนกตาม
ประเภทโปรแกรมการจัดการเล่น

ประเภทโปรแกรมการจัดการเล่น	จำนวน	ร้อยละ
มีตารางกำหนดเวลาและกิจกรรมที่แน่นอน	10	40
ไม่มีตารางที่แน่นอน	15	60
รวม	25	100

จากตารางที่ 4 พบว่าไม่มีตารางกำหนดโปรแกรมการจัดการเล่น ร้อยละ 60 และมีตารางกำหนดเวลาและกิจกรรมที่แน่นอนร้อยละ 40

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของลักษณะการจัดการเล่น จำนวนกตม
สถานที่ในการจัดกิจกรรมการเล่น

สถานที่ในการจัดกิจกรรมการเล่น	จำนวน	ร้อยละ
ที่เตียงของผู้ป่วย	25	54.3
ห้องเล่น	12	26.1
บริเวณหอผู้ป่วย	7	15.2
สนามเด็กเล่น	2	4.4
รวม	46	100

จากตารางที่ 5 พบว่าทั้ง 5 โรงพยาบาลได้จัดสถานที่สำหรับกิจกรรมการเล่นของเด็กรวม 46 ลักษณะ โดยการจัดการเล่นที่เตียงมากที่สุด ร้อยละ 54.3

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมการเล่นที่ส่งเสริมพัฒนา
การด้านต่าง ๆ จำแนกตามช่วงอายุ

พัฒนาการ ด้าน	กิจกรรมที่จัดจำแนกตามวัย									
	2-12 เดือน		1 - 2 ปี		2 - 5 ปี		5 - 7 ปี		7 - 13 ปี	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
ด้านร่างกาย	38	100	7	15.9	22	22	6	9.2	4	6.0
ด้านสติปัญญา	-	-	17	38.6	40	40	21	32.3	19	28.8
ด้านอารมณ์	-	-	9	20.5	15	15	25	38.5	17	25.7
ด้านสังคม	-	-	11	25	10	10	5	7.7	11	16.7
ด้านจริยธรรม	-	-	-	-	13	13	8	12.3	15	22.8
รวม	38	100	44	100	100	100	65	100	66	100

* การจัดการเล่นสำหรับเด็ก 1 คน สามารถส่งเสริมพัฒนาการได้หลายด้าน

จากตารางที่ 6 พบว่า จากจำนวนผู้ป่วยที่มีกิจกรรมการเล่น 129 คน เมื่อจำแนกตามกิจกรรมที่จัดการเล่นตามวัยแล้วพบว่าผู้ป่วยวัย 2-12 เดือน จำนวน 38 คน มีการเล่นเพื่อพัฒนาการด้านร่างกายเพียงด้านเดียว ผู้ป่วยวัย 1-2 ปี จำนวน 20 คน ผู้ป่วยวัย 2-5 ปี จำนวน 25 คน ผู้ป่วยวัย 7-13 ปี จำนวน 22 คน มีการเล่นเพื่อพัฒนาการด้านสติปัญญามากที่สุด ร้อยละ 38.6 40 และ 28.8 ตามลำดับ และผู้ป่วยวัย 5-7 ปี จำนวน 24 คน มีการเล่นเพื่อพัฒนาการด้านอารมณ์มากที่สุด ร้อยละ 38.5

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของพยาบาลจำแนกตามพฤติกรรมของ
พยาบาลในการจัดกิจกรรมการเล่น

พฤติกรรมของพยาบาลประจำหอผู้ป่วย	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ร่วมกิจกรรม	11	44
เป็นผู้ร่วมเล่น	7	28
เป็นผู้แนะนำวิธีการเล่น	5	20
เป็นผู้นำเล่น	2	8
รวม	25	100

จากตารางที่ 7 พบว่าพฤติกรรมของพยาบาลประจำหอผู้ป่วยในการจัดกิจกรรมการเล่น ไม่เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุดร้อยละ 44 รองลงมาเป็นผู้ร่วมเล่นร้อยละ 28 เป็นผู้แนะนำวิธีการเล่นร้อยละ 20 และเป็นผู้นำเล่นร้อยละ 8 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของพยาบาลเกี่ยวกับการให้ความรู้
แก่ญาติผู้ป่วยในการจัดการ เล่น เมื่อผู้ป่วยจะกลับบ้านจำแนก
ตามลักษณะของการให้ความรู้

การให้ความรู้เมื่อผู้ป่วยกลับบ้าน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ให้ความรู้	15	60
การเล่นที่เหมาะสมกับวัย	4	16
การเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการ	4	16
การเล่นที่เหมาะสมกับการเจ็บป่วย	2	8
รวม	25	100

จากตารางที่ 8 จากการสังเกตพยาบาลจำนวน 25 คน ที่ให้ความรู้
แก่ญาติก่อนกลับบ้าน พบว่าไม่มีการให้ความรู้แก่ญาติผู้ป่วยในการจัดการ เล่น เมื่อ
ผู้ป่วยกลับบ้านมากที่สุด ร้อยละ 60 รองลงมาคือ การเล่นที่เหมาะสมกับวัย
การเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการร้อยละ 16 และการเล่นที่เหมาะสมกับการเจ็บป่วย
ร้อยละ 8 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของพยาบาล จำแนกตามพฤติกรรมการ
จัดการเล่นเพื่อเป็นสื่อการสอนแก่ผู้ป่วย

การจัดการเล่นเพื่อเป็นสื่อการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้จัด	14	56
ดำเนินการให้การศึกษาตามวัย	5	20
ดำเนินการฟื้นฟูสภาพร่างกาย	3	12
ดำเนินการสุภาพอนามัย	2	8
ดำเนินการตรวจรักษา	1	4
รวม	25	100

จากตารางที่ 9 จากการสังเกตพยาบาลจำนวน 25 คน ขณะให้การสอน
ผู้ป่วย พบว่าไม่มีการจัดการเล่นเพื่อเป็นสื่อการสอนแก่ผู้ป่วยมากที่สุดร้อยละ 56
รองลงมา มีการจัดการเล่นเพื่อเป็นสื่อการสอนแก่ผู้ป่วยดำเนินการให้การศึกษาตามวัย
ร้อยละ 20 และมีการจัดการเล่นเพื่อเป็นสื่อการสอนดำเนินการตรวจรักษาน้อยที่สุด
ร้อยละ 4

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของพยาบาล จำแนกตามพฤติกรรมการประเมินผลจากการจัดการเล่นให้แก่ผู้ป่วยรายบุคคล เป็นลายลักษณ์อักษร

การประเมินผล	จำนวน	ร้อยละ
มีการประเมินผล	5	20
ไม่มีการประเมินผล	20	80
รวม	25	100

จากตารางที่ 10 จากการติดตามคูการเขียนบันทึกการพยาบาลของพยาบาล 25 คน พบว่าไม่มีการประเมินผลจากการจัดการเล่นให้แก่ผู้ป่วยรายบุคคล เป็นลายลักษณ์อักษรร้อยละ 80 มีการประเมินผลร้อยละ 20

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปัญหาการจัดโปรแกรมการเล่น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

ระดับการศึกษา สถาบันการศึกษา ระยะเวลาที่จบการศึกษา
ระยะเวลาการทำงานในแผนกกุมารเวชศาสตร์ ประสบการณ์
การได้รับการสอนเกี่ยวกับการจัดการเล่นในหลักสูตรทางการ
พยาบาล และประสบการณ์การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัด
การเล่น

ลักษณะการจำแนก	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
21-25 ปี	59	38.3
26-30 ปี	37	24.0
31-35 ปี	43	27.9
มากกว่า 35 ปี	15	9.7
2. ระดับการศึกษา		
ประกาศนียบัตร	15	9.7
อนุปริญญา	4	2.6
ปริญญาตรี	134	87.0
ปริญญาโท	1	0.6
3. สถาบันการศึกษา สังกัด		
ทบวงมหาวิทยาลัย	81	52.6
กระทรวงสาธารณสุข	33	21.4
กระทรวงมหาดไทย	16	10.4
กระทรวงกลาโหม	4	2.6
กรุงเทพมหานคร	20	13.0

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลักษณะการจำแนก	จำนวน	ร้อยละ
4. ระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษา		
0 - 5 ปี	86	55.8
6 - 10 ปี	26	16.9
11 - 15 ปี	35	22.7
15 ปีขึ้นไป	7	4.5
5. ระยะเวลาที่ทำงานในแผนกกุมารเวชศาสตร์		
0 - 5 ปี	89	57.8
6 - 10 ปี	24	15.6
11 - 15 ปี	34	22.1
15 ปีขึ้นไป	7	4.5
6. ประสบการณ์การได้รับการสอนเรื่องการจัดการเล่น จากหลักสูตร		
มีในหลักสูตร	119	77.3
ไม่มีในหลักสูตร	35	22.7
7. ประสบการณ์การได้รับการอบรมเรื่องการจัดการเล่น		
เคยได้รับการอบรม	64	41.6
ไม่เคยได้รับการอบรม	90	58.4

จากตารางที่ 11 สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 21-25 ปี มากที่สุด ร้อยละ 38.3 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 87.0 จบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ร้อยละ 52.6 จบการศึกษาทางการพยาบาลมาได้ 0-5 ปี ร้อยละ 55.8 สำหรับระยะเวลาการทำงานในแผนกกุมารเวชศาสตร์ส่วนใหญ่ทำงาน 0-5 ปี ร้อยละ 57.8 จำนวนผู้ที่เคยได้รับการสอนเกี่ยวกับการจัดการเล่นมีมากถึงร้อยละ 77.3 แต่ผู้ที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเล่นมีเพียงร้อยละ 41.6

ส่วนที่ 2 ปัญหาในการจัดการเล่นสำหรับเด็กป่วย

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการจัดการเล่นสำหรับเด็กป่วย จำแนกเป็นรายค่า

ปัญหาในการจัดการเล่น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปัญหา
ค่านงบประมาณ	3.71	7.68	มาก
ค่าจัดการ	3.20	8.16	ปานกลาง
ค่านบุคลากร	2.87	8.91	ปานกลาง
ค่านวัสดุอุปกรณ์	2.79	9.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่าปัญหาในการจัดการเล่นสำหรับเด็กป่วย

โดยส่วนรวมนั้นที่เป็นที่เป็นปัญหาในระดับมากได้แก่ปัญหาค่านงบประมาณ

(ค่าเฉลี่ย = 3.71) และปัญหาระดับปานกลางได้แก่ปัญหาทางค่าจัดการ

(ค่าเฉลี่ย = 3.20) ค่านบุคลากร (ค่าเฉลี่ย = 2.87) และค่านวัสดุอุปกรณ์

(ค่าเฉลี่ย = 2.79) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาทาง
 ด้านงบประมาณในการจัดการเล่นสำหรับเด็กป่วย

ปัญหาในการจัดการเล่น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับปัญหา
การขาดการช่วยเหลือจากมูลนิธิและเอกชน	3.83	1.06	มาก
การขาดงบประมาณในด้านการจัดการเล่น แก่บุคลากร	3.79	0.98	มาก
งบประมาณในด้านการจัดการเล่นไม่พอเพียง	3.76	1.06	มาก
การขาดงบประมาณสำหรับการซ่อมแซม อุปกรณ์การเล่น	3.61	1.02	มาก
ผู้เกี่ยวข้องในด้านการจัดการเล่นไม่มีส่วนร่วม ในการจัดทำงบประมาณ	3.55	1.05	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่าปัญหาทางด้านงบประมาณในระดับมากที่สุดอันดับแรกเกี่ยวกับการขาดการช่วยเหลือจากมูลนิธิและเอกชน (ค่าเฉลี่ย = 3.83) รองลงมาเป็นปัญหาทางด้านงบประมาณในการให้ความรู้ด้านการจัดการเล่นแก่บุคลากร (ค่าเฉลี่ย = 3.79) การขาดงบประมาณในด้านการจัดการเล่น (ค่าเฉลี่ย = 3.76) การขาดงบประมาณสำหรับซ่อมแซมอุปกรณ์ (ค่าเฉลี่ย = 3.61) และผู้เกี่ยวข้องในด้านการจัดการเล่นไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย = 3.55) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาทาง
 ด้านการจัดการในการจัดการ เล่นสำหรับเด็กป่วย

ปัญหาในการจัดการ เล่น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับปัญหา
ขาดการวางแผนร่วมกับบุคลากรอื่นและผู้ปกครอง	3.53	1.02	มาก
ขาดการนิเทศด้านการจัดการ เล่น	3.53	0.02	มาก
ขาดการส่งต่อข้อมูลด้านการจัดการ เล่น สำหรับผู้ป่วย	3.22	1.09	ปานกลาง
ขาดการวางแผนจัดการ เล่นเป็นรายวัน	3.18	1.10	ปานกลาง
ขาดการวางแผนการจัดการ เล่นให้เหมาะสม กับผู้ป่วยแต่ละราย	3.05	1.06	ปานกลาง
ขาดการบันทึกผลจากการจัดการ เล่น	2.95	1.13	ปานกลาง
ขาดการป้องกันการแพร่เชื้อจากของเล่น สู่ผู้ป่วยอื่น	2.94	1.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่าปัญหาทางด้านการจัดการส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่อยู่ในระดับมาก คือ ปัญหาทางด้านการวางแผนร่วมกับบุคลากรอื่น ผู้ปกครอง และการขาดการนิเทศด้านการจัดการ เล่น (ค่าเฉลี่ย = 3.53)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาทาง
ด้านบุคลากรในการจัดการเล่นสำหรับเด็กป่วย

ปัญหาในการจัดการเล่น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับปัญหา
พยาบาลไม่ได้รับความรู้เพิ่มเติมด้านการจัดการเล่นจากการอบรม	3.57	1.23	มาก
พยาบาลไม่ได้รับความรู้เพิ่มเติมด้านการจัดการเล่นจากการประชุม สัมมนา	3.57	1.16	มาก
พยาบาลไม่ได้รับความรู้เพิ่มเติมด้านการจัดการเล่นจากหนังสือ วารสาร	3.03	1.20	ปานกลาง
การไม่ได้รับความร่วมมือจากแพทย์	2.97	1.19	ปานกลาง
การไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร การพยาบาล	2.86	1.11	ปานกลาง
การขาดเจ้าหน้าที่ในการจัดการเล่น โดยเฉพาะ	2.85	1.35	ปานกลาง
การขาดการมอบหมายงานในการจัดการเล่น การเล่นเป็นรายวัน	2.79	1.36	ปานกลาง
พยาบาลขาดความรู้ในการจัดการเล่น ที่เหมาะสมกับอายุของเด็ก	2.39	0.92	น้อย
พยาบาลขาดความรู้ในการจัดการเล่น ที่ส่งเสริมพัฒนาการ	2.39	0.98	น้อย
พยาบาลขาดความรู้ในการจัดการเล่นที่ เหมาะสมกับอาการของโรค	2.29	0.96	น้อย

จากตารางที่ 15 พบว่าปัญหาทางด้านบุคลากรมีทั้ง 3 ระดับ/ที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัญหาทางด้านการที่พยาบาลไม่ได้รับความรู้เพิ่มเติมด้านการจัดการเล่นสำหรับเด็กป่วยจากการอบรมและการจัดการเล่นจากการประชุม สัมมนา (ค่าเฉลี่ย = 3.57)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาทาง
ด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเล่นสำหรับเด็กป่วย

ปัญหาในการจัดการเล่น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับปัญหา
อุปกรณ์การเล่นมีไม่เพียงพอกับปริมาณของเด็ก	3.44	1.21	ปานกลาง
ไม่มีสนามสำหรับเด็กเล่น	3.27	1.40	ปานกลาง
ขาดผู้รับผิดชอบในการซ่อมแซมเครื่องเล่น	3.25	1.07	ปานกลาง
เครื่องเล่นไม่มีคุณภาพแตกหักง่าย	3.01	0.98	ปานกลาง
อุปกรณ์การเล่นที่มีไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก	2.90	1.13	ปานกลาง
ขาดการประคองของเล่นจากวัสดุเหลือใช้	2.82	0.97	ปานกลาง
ขาดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาเครื่องเล่น	2.75	1.13	ปานกลาง
ไม่สามารถจัดมุมสำหรับจัดเป็นที่เล่นได้	2.64	1.05	ปานกลาง
ไม่มีห้องสำหรับให้เด็กเล่นโดยเฉพาะ	2.58	1.33	ปานกลาง
อุปกรณ์การเล่นที่มีไม่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการ ของเด็ก	2.42	0.10	น้อย
เครื่องเล่นประกอบด้วยสารเคมีมีพิษ	2.36	0.98	น้อย
เครื่องเล่นมีชิ้นส่วนเป็นอันตรายต่อเด็ก	2.33	0.90	น้อย

จากตารางที่ 16 พบว่าปัญหาทางด้านวัสดุอุปกรณ์ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลางปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การเล่นมีไม่เพียงพอกับปริมาณของเด็ก (ค่าเฉลี่ย = 3.44) และที่เป็นปัญหาระดับน้อยที่สุด คือ เครื่องเล่นมีชิ้นส่วนเป็นอันตรายต่อเด็ก (ค่าเฉลี่ย = 2.33)